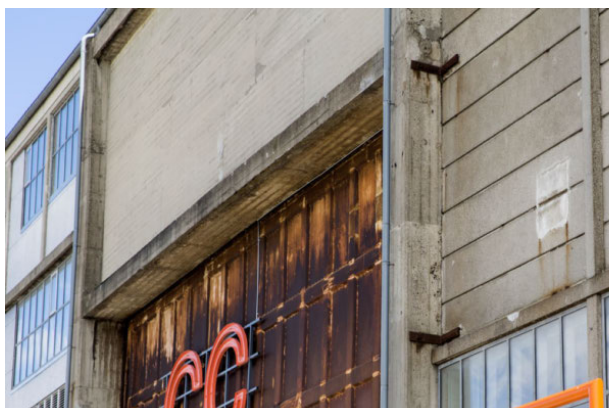

“ Når jeg møder folk i udlandet, er det Louisiana, de kender. Den liste vil vi gerne med på

Tilbage i 2004 var hun med til at åbne ARoS – som studentermedhjælper. Nu er Marie Nipper direktøren for det hele på det nye Copenhagen Contemporary på Refshaleøen, der åbner i dag. Her skal man kunne opleve samtidskunsten gennem leg og sanselighed. Og så må det gerne forplante sig til noget dybere.

CHARLOTTE KJÆRHOLM PEDERSEN (TEKST)

ANDREAS HAUBJERG (FOTO)

Det er et meget insisterende gulvtæppe. Alle regnbuens farver er præsenteret i skiftevis smalle og brede striber. Fordelt ud over 600 m² er det hypnotiserende og nærmest psykodelisk at kigge på.

Det tegner godt. Gulvtæppet ligger under den danske kunstnergruppe Superflex' værk, der udgøres af et kæmpestort pendul, som dingler i loftet. Herunder kan man sidde og reflektere, mens ens eget spejlbillede selv reflekteres i den blanke sølvkugle.

Min plan er at sætte Marie Nipper stævne under pendulet, så hun kan reflektere lidt over, hvorfor kunsten fylder så meget i hendes liv. I en alder af 38 år har hun nået at være konstitueret leder på Tate i Liverpool, overinspektør på AROS, og sidste forår kuraterede hun den - viste det sig - kontroversielle udstilling 'The Present and The Future', hvor den tyske kunstner Katharina Grosse malede Mindeparken i Aarhus helt lyserød. Nu er Marie Nipper ny direktør for Copenhagen Contemporary. Byens nyeste og største rum for visning af samtidskunsten, der tidligere holdt til på Papirøen, men som i dag åbner på ny på Refshaleøen. Der er bare et stort problem. Nej, der er flere.

Pendulet er ikke sat op. Tidsplanen holder Copenhagen Contemporary nogenlunde, men det er svært at reflektere sig i, som det ligger dér på gulvet indpakket i plast som en afkanket diskokugle i en mellemgang.

Den nye placering i en gammel svejsehal på Refshaleøen kræver lidt renovering for at sige det mildt. Så håndværkere fræser frem og tilbage. Der stinker af

spraymaling, fordi Superflex' anden del af værket, et orange gyngestativ, er ved at blive lakeret i hallen ved siden af.

Det sidste problem er, at lyden af alle håndværkeradioerne smelter sammen med Doug Aitkens videoinstallation 'Song 1', der er baseret på sangen 'I Only Have Eyes for You', som i momenter brager ud i det sidste rum i hallen.

Det dur simpelthen ikke.

Man kan ikke styre alt

På trods af ret meget kaos omkring sig virker Marie Nipper bemærkelsesværdig rolig. Hun får små glimt af spænding i øjnene, når vi taler om specifikke mangler, der skal fikses, før de er klar til at åbne om en lille uge. Som da vi går ind i det, der skal forestille indgangen til udstillingshallen. Diskens betonstøbning ligger i pres, og det skal den være indtil onsdag aften, hvor der er pressevisning.

For at komme ind i hallen går man ind ad en lille metaldør. Den skal integreres i et ni meter højt vinduesparti, der går fra gulv til loft. I stedet skal der skabes en indbydende entré, hvor endnu ikkeeksisterende døre automatisk glider op, når publikum kommer på besøg. Der skal også være en butik, men lokalet er endnu helt tomt bortset fra plader på gulvet, så alverdens maskiner kan møve sig rundt, uden at det lyse trægulv tager skade. »Mine kolleger laver selv hylderne til butikken. Det har de vist fortrudt nu«, siger hun og smiler.

»Jeg prøver at være 90 procent forbedret. De sidste 10 procent kan jeg ikke styre. Der er jo heller ikke nogen, der lægger mærke til, at en væg ikke har den farve, vi havde planlagt«, siger hun på vej op til sit kontor.

Hun var også med til at åbne AROS tilbage i 2004, men dengang var det som studentermedhjælper. Nu er Marie Nipper direktøren for det hele. Det har hun været siden februar, og siden da er åbningen blevet søsat med værker af danske Superflex og den amerikanske kunstner Doug Aitken.

Ramt af Rothko

Kontoret er stort og råt med forskudte planer og højt til loftet. Der er glasfaca-

der, hvorfra en ret fantastisk udsigt over København kommer til syne på den ene side, mens et grønt område og den ikoniske hvide bygning med sorte bogstaver, 'Refshaleøen', tårner sig op på den anden side. Indretningen er helt minimalistisk med store kvadratiske borde, der ethvert andet sted ville fylde hele rummet. Her fylder de ingenting.

Marie Nipper vil heldigvis gerne svare på, hvad det er, der for hende er så fedt ved kunsten - også selv om vi ikke lader os indfange af pendulets hypnotiske sving, men bare sidder på helt almindelige stole:

»Det kommer i sådan nogle peaks, hvor jeg får små seismiske stik. Et nyt møde med en kunstner kan være meget vildt for mig. For eksempel var jeg for nylig med til at lave en udstilling med den østrigske kunstner Egon Schiele, jeg var bekendt med ham, før vi gik i gang, men ikke indgående. I hans tegninger oplevede jeg en nerve, som er enormt intens. Også 100 år efter de er blevet skabt. Det påvirker mig«, siger hun.

»Kunsten arbejder med nogle temaer, der er komplekse, ligegyldigt hvornår man taler om dem. Vi bliver aldrig færdige med at tale om, hvad livet går ud på. Det er ikke, fordi kunst altid skal være det her store filosofiske diskussionsrum. Feks. er Schieles tegninger enormt erotiske. Det er lige før, en samtidskunstner ville få røde kinder af at lave dem. Ærligheden er gribende. Det giver mig noget. Og det får mig til at tænke på samtiden, og at vi skal passe på med ikke at blive for nypuritanske«.

Marie Nipper er kunsthistoriker og ved godt, at hun derigennem er udstyret med en viden, der gør det lettere for hende at forstå kunsten. Men installationskunst er baseret på så meget andet, at man ikke behøver et stort kunsthistorisk analyseapparat for at komme ind i den. Det taltaler hende:

»Meget kunst i dag er sansesbaseret og kropsligt orienteret. Det betyder ikke, at det ikke er reflekteret kunst, og at der ikke er nogen dybde. Det er en fordom, jeg gerne vil gøre op med. Det er jo ikke Tivoli, men i oplevelsen ligger uendelige muligheder for refleksion og erkendelse«.

NUTIDSKUNST.

Marie Nipper tester en af gyngerne, der er en del af danske Superflex' udstilling, 'One Two Three Swing!'. Ovenfor ses hun bag en skærm, der hører til den amerikanske kunstner Doug Aitkens værk, 'Song 1'.

Marie Nipper fortæller, at det ikke lå kortene, at hun skulle arbejde med kunst. Men når hun så fortæller om sin opvækst med forældre, der var enormt kunstinteresserede, slæbte hende med rundt for at se på kunst og lod nogle år af hendes barndomsår være i Paris, så virker det nu alligevel ret oplagt.

»Første gang jeg rigtig blev ramt af kunst, var, da jeg så Mark Rothkos værker for første gang i Paris som 18-årig sammen med min mor. Jeg kendte ham ikke, da jeg trådte ind i en sal, hvor hans store værker med monokrome flader stod og vibrerede med den her pigmenterede maling. Det var som at få en mavepumper. Det er svært at svare på, hvad farverne gjorde ved mig, men jeg blev rørt. Kunsten kan nå længere end sproget, når det kommer til følelser«, siger Marie Nipper.

Hun er fra Aarhus, og det var på AROS, hun trådte sine barnesko i kunstverdenen. Det var også herfra, hun var på barsel fra jobbet som overinspektør, da hun i 2015 fik tilbudt et midlertidigt job på Tate Liverpool. Ikke perfekt timing, men alligevel for godt at sige nej til. Hun vendte tilbage dertil sidste efterår som konstitueret direktør, inden hun sagde ja til jobbet på Copenhagen Contemporary.

Hun er glad for at have været ude og opleve udenlandske tendenser og samtidig kunne se den danske kunstscene udefra.

»Det giver erfaring og et større perspektiv. Det er godt at se sig selv og den branche, man er en del af, udefra, for man ser tingene på en ny måde. Det samme skete, da jeg boede med mine forældre i Paris. Selv om det er bare er Frankrig eller England, er der store kulturelle forskelle i måden at tænke på«.

Ingen forstyrrende søjler

Tiden på Papirøen fra juni 2016 til november 2017 overbeviste både Copenhagen Contemporary's bestyrelse og en række af de involverede danske fonde om, at københavnere gerne ville installationskunsten. Omkring 100.000 mennesker besøgte stedet på halvandet år.

Men i begyndelsen var Marie Nip- ▶

per bekymret over den nye placering af Copenhagen Contemporary. At man skal over Inderhavnsbroen, forbi Noma og skarpt til venstre for at komme derud. Vi er derude, hvor Distortion, Copenhagen og Haven Festival får lov at larme. Og hun var nervøs for, om københavnernes gad den tur. Det er hun ikke længere:

»Det er vendt for mig. Folk kommer. Vi åbner, der er Reffen, La Banchina, Amass, Lille Bakery og mange andre tilbud. Turisterne fandt herud allerede i februar og stod og bankede på, så de skal nok komme herud. De synes, her er fedt – sådan lidt urban exploring«.

Langt væk eller ej, tilbuddet om at flytte ud på Refshaleøen var for godt at sige nej til. Stedets størrelse på 7.000 m² og en anvendelighed, som de fleste udstillingssaller kigger på med misundelse,

“ Jeg synes ikke, at danskerne skal snydes for de her værker, bare fordi de har været vist andre steder

Marie Nipper

var afgørende. Da nogle folk fra det new-yorkbaserede Gagosian Gallery var forbi, sagde de, at hun havde bestået Richard Serra-testen. Serra er en amerikansk skulptør, der laver gigantiske værker, som af og til kræver, at gallerierne er nødt til at løfte taget for at få værkerne ind. Det bliver ikke aktuelt i den gamle svejsehal, hvor kæmpemæssige porte flankerer bagsiden af bygningen. Her kan de fleste ting komme ind og ud. Desuden har bygningen også en helt særlig ekstra feature:

»Vi er velsignet med ikke at have søjler. Den her type lokale er virkelig svær at finde. Vi har allerede haft en del kunstnere herude, og de er ellevede«.

Og det passer Marie Nipper godt, at hun allerede inden åbningen har modtaget positive tilkendegivelser, for hun vil gerne styrke internationale og nationale samarbejder inden for installationskunsten.

»Vi kan mærke, at det er muligt at lokke nogle kunstnere til Danmark og lave en anden type projekter, end andre udstillingssteder kan. Vi har simpelthen skalaen til det«, siger hun.

»Jeg kunne godt tænke mig, at vi bliver et nationalt forankret flagskib for den internationale samtidskunst i Danmark, så folk ikke behøver at rejse til udlandet. Danmark har eksporteret mange kunstnere. Jeg vil gerne skabe et lokalt miljø, så kunsten ikke altid føler, den skal til Paris og New York. Det skal den også. Selvfølgelig skal den det, men den skal også til København. Når jeg møder folk i udlandet, er det Louisiana, de kender. Den liste vil vi gerne med på«.

Legen skal få os til at reflektere

Der er cirka 40 mennesker, som arbejder på at få hallen færdig og værkerne op at stå. Den danske gruppe Superflex' værk 'One Two Three Swing!' består af tremandsgynger i forskellige højder på et stort orange gyngestativ, som fylder det meste af den første hal, man møder. I det

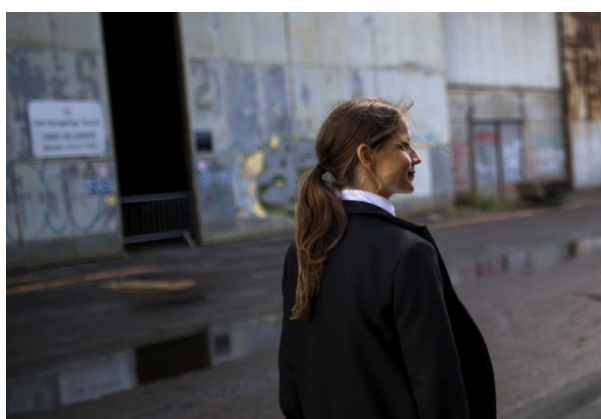

efterfølgende 600 m² store rum skal pendulet hænge. Værket blev vist i Tates turbinehaller i London i 2017 og ligner opskriften på en oplagt succes. Anmelderrost, interaktiv, velbesøgt og ja, skidegod på Instagram. Et sikkert valg. Måske også for sikkert?

»Det kan du sige, men jeg synes ikke, at danskerne skal snydes for de her værker, bare fordi de har været vist andre steder«, siger hun. »Jeg synes, Superflex er fed at starte med. Det er en dansk gruppe, der har en international karriere. Samtidig er det deres store projekt fra Tate. Det er fedt at vise for det danske publikum«.

Og så har værket noget på hjerte, synes hun. For selv om det samler publikummet i legen, er det for at diskutere noget langt mere alvorligt:

»Der er et folkeligt aspekt i det. Det er et værk, der gerne vil sit publikum. Det har en umiddelbarhed, men er også et værk, der helt bogstaveligt, når vi ligger under pendulet, vil have os til at tænke over, at vi styres af nogle kræfter – naturen, det økonomiske og politiske. Hvis vi skal ændre dem, så er det i det kollektive, vi kan gøre noget«.

I GANG. I begyndelsen var Marie Nipper skeptisk over, om folk ville finde vej ud til Copenhagen Contemporarys nye lokaler på Refshaleøen. Det er hun ikke længere.

DE TO FØRSTE UDSILLINGER

På Copenhagen Contemporary

Doug Aitken. Kunstner og filmskaber. Hans værk 'Song 1' er fra 2012, hvor det blev lavet til Hirshhorn Museum and Sculpture Garden på Smithsonian Institution i Washington.

På Copenhagen Contemporary danner et cirkulært filmrædder rammen for værket, der er baseret på sangen 'I Only Have Eyes for You'. Værket varer 35 minutter og kører i loop.

Superflex. Dansk kunstnertrio dannet i 1993. Består af Bjørnstjerne Reuter Christiansen, Jakob Fenger og Rasmus Nielsen.

Udstiller værket 'One Two Three Swing!', som er blevet lavet til Tates turbinehaller, hvor det i 2017/2018 var udstillet. Værket består af tremandsgynger på et orange gyngestativ samt et gigantisk pendul

Fremtiden

Tilbage står overetagen. Endnu to enorme haller, der venter på at blive taget i brug. Det bliver de i 2019. Der vil Nipper følge et performativt spor.

»Der sker rigtig meget på den front, som jeg ikke synes, vi har været så gode til at gribe herhjemme. Det er enormt bøvlet at arbejde med performance. Publikum har også en vis skepsis: Enten er de bange for selv at skulle deltage, eller også frygter de noget enormt elitært, hvor der står nogle og råber i et rum. Jeg vil gerne vise, at sådan behøver det bestemt ikke at være«, siger hun.

Da hun for nylig besøgte performancefestivalen Alt_Cph, oplevede hun, at netop på det performative sker der noget i København.

»Man fornemede en energi og fik indtryk af, hvor meget forskelligt der foregår på den københavnske kunstscene. Det er vigtigt i en by, så vi ikke kun har én måde at tænke og tale om kunst på. Det er godt, at der er nogen, der kan prikke lidt til tingene«.

Nede i hallen arbejdes der videre. Indtil videre har fire gynger fundet plads på stativet. Nedenunder skal lægges et økologisk korskulv. Det ser med andre ord ud, som om der er nok at gå i gang med. Bare for nu.

ibyen@pol.dk

Copenhagen Contemporary åbner i dag. Refshalevej 173A, Kbh. K. www.cphco.org